

Ajánlások

az eszközminőségi felülvizsgálatokról

Ajánlások az eszközminőségi felülvizsgálatokról

Tartalomjegyzék

1.	Összefoglalás	3
2.	Háttér és indokok	5
3.	Az EBH eszközminőségi felülvizsgálatokra vonatkozó ajánlásai	6
I. melléklet –	Hatáskörrel rendelkező hatóságok	9
II. melléklet –	Az eszközminőségi felülvizsgálatok elvégzésének helyes gyakorlata	11
4.	Az ajánlásnak való megfelelés igazolása	18

1. Összefoglalás

Az uniós bankszektor iránti bizalom helyreállítására irányuló folyamatos erőfeszítés részeként az EBH ajánlásokat ad ki az illetékes hatóságoknak, amelyben a magas kockázatúnak tekintett eszközosztályok eszközminőségi felülvizsgálatainak elvégzését írja elő a részt vevő illetékes hatóságok számára. Az ajánlásokkal hozzá kíván járulni ahhoz, hogy az illetékes hatóságok egységesebb megközelítést kövessenek a bankok hitelportfólióinak értékelése során, beleértve a kockázati besorolást és a tartalékképzést, az e kitételekkel kapcsolatos kockázatok fedezésére szolgáló, kellően elővigyázatos tőkeszintek és céltartalékok támogatása érdekében.

Ezek az ajánlások előmozdítják az eszközminőségi felülvizsgálatok folyamatának és eredményeinek európai szintű következetességét, hogy az egész EU-ban mérsékelhetőek legyenek az eszközök minőségével kapcsolatos fennmaradó kétségek.

Az eszközminőségi felülvizsgálatokért továbbra is az illetékes hatóságok a felelősek. Az EBH azt ajánlja az illetékes hatóságoknak, hogy értékeljék és azonosítsák a bankok hitelportfólióinak részét képező magas kockázatú eszközosztályokat. Ennek az értékelésnek, amelyet meg kell osztani az érintett felügyeleti kollégiumokkal, biztosítani kell, hogy a kockázatos portfóliókat minden egyes felülvizsgált bank esetében megfelelően értékeljék. Az EBH ezekkel az ajánlásokkal bizonyos fokú következetességet és koordinációt kíván biztosítani az illetékes hatóságok által önkéntes jelleggel követendő helyes gyakorlatok terén.

Az EBH úgy alakította ki ezeket az ajánlásokat, hogy az eszközminőségi felülvizsgálatokra vonatkozó meglévő és/vagy tervezett munkákkal párhuzamosan lehessen őket alkalmazni. Az egységes felügyeleti mechanizmus (SSM) munkáját és a mérlegértékelésre vonatkozó terveit támogatni kell, korlátozni azonban nem szabad. Ezek az ajánlások elegendő mozgásteret fognak biztosítani az SSM és más illetékes hatóságok számára ahhoz, hogy tisztázzák a már elvégzett, folyamatban lévő vagy tervezett eszközminőségi felülvizsgálatok célkitűzéseit, időrendjét, elvárásait és folyamatát. Ugyanakkor ezek az ajánlások keretet biztosítanak az SSM-en kívüli tagállamok számára, amelyek még nem végeztek eszközminőségi felülvizsgálatot, segítve továbblépésüket. Amennyiben a bankok az SSM-en kívül vagy máskülönböző határokon átnyúlóan tevékenykednek az EU-ban, a feladat elvégzésébe a felügyeleti kollégiumokat is be fogják vonni. A kollégiumok meg fogják könnyíteni az információcserét, és amennyiben alkalmazandó, az összevont felügyeletet ellátó felügyeleti hatóság kérésére közre fognak működni a határokon átnyúló bankok tekintetében elvégzett elemzésben. Az eredményeket közölni fogják a kollégiummal és az EBH-val. Ezzel összefüggésben meg kell vitatni a kockázati fedezet és a tartalékképzés javítására szolgáló intézkedéseket, valamint az esetleges hiányosságok kezelése érdekében szükségesnek és helyénvalónak tartott egyéb intézkedéseket.

Az eredmények áttekintésekor az illetékes hatóságoknak meg kell vitatniuk és értékelniük kell az eredményeket, valamint mérlegelniük kell a további intézkedéseket. Ennek alapján az illetékes hatóságoknak képesnek kell lenniük arra, hogy értékeljék a bankoktól kapott adatokat, és adott esetben intézkedéseket ajánljanak, pl. a hitelveszteségek kiigazítását,

céltartalék képzését vagy bármilyen egyéb intézkedést, amelyet az illetékes hatóságok az esetleges hiányosságok kezelése érdekében megfelelőnek tartanak.

Az EBH – az illetékes hatóságok kommunikációs szükségleteinek tiszteletben tartása mellett – egy jelentés elkészítéséhez fogja felhasználni az általuk biztosított információkat, amely összefoglalja a különféle eszközminőségi felülvizsgálatok legfontosabb eredményeit, és több jogrendszer átfogva következetes módon bizonyos tájékoztatást nyújt a megtett lépésekről és az eredmények lényegességéről.

Ezekről az ajánlásokról az EBH konzultációt folytatott az érintett illetékes hatóságokkal, nyilvános konzultációt viszont nem bonyolított le, mert az ajánlásokat felügyeleti feladatokkal kapcsolatban fogalmazták meg, és inkább egyes intézmények helyzetével foglalkoznak, semmint valamely általános politika részét képezik. Ezeket az ajánlásokat közzé fogják tenni az EBH weboldalán.

2. Háttér és indokok

Az EBH a romló gazdasági környezetre tekintettel egy ideje nyomon követi a tartozáselengedést és az eszközminőséget. Ez az elemzés EU-szerte az eszközminőség romlását mutatja, jóllehet ez régióként, bankonként és portfólióként észrevehetően különböző.

Továbbra is felmerülnek aggályok a tartozáselengedési politikákkal és az eszközminőségi felülvizsgálatok egész EU-ra kiterjedő következetességével kapcsolatban. A különféle fogalom meghatározásokkal szemben az EBH kiadta a tartozáselengedés és a nemteljesítő hitelek¹ következetes, EU-szerte alkalmazandó fogalom meghatározását. Ez segíteni fog annak biztosításában, hogy a mérlegek illetékes hatóságok általi értékeléséhez összehasonlítható alap álljon rendelkezésre.

Sok illetékes hatóság felgyorsította az eszközminőség nyomon követésére szolgáló meglévő intézkedéseket; nem áll azonban rendelkezésre az egész EU-ra kiterjedő, egységes és átlátható kép az eszközminőségi problémák mértékéről. A felügyeleti és piaci aggályok kezeléséhez ezért szükséges az eszközminőségi vizsgálatokkal kapcsolatos kommunikáció bizonyos fokú, egész EU-t átfogó koordinálása.

Az eszközminőségi felülvizsgálatokat egyre gyakrabban használják egyes országok pénzügyi szektoraiban a lehetséges veszteségek azonosításának alapos módszereként, és a banki átszervezési munka jelentős alkotóelemét képezik, és sok folyamatban lévő felügyeleti programban is szerepelnek. Pillanatnyilag különbségek állnak fenn az EU-n belül mind a megközelítés, mind pedig – ami még fontosabb – az eszközminőségi felülvizsgálatokkal kapcsolatos kommunikáció terén. Ezek az eszközminőségi felülvizsgálatokra vonatkozó ajánlások egy, az EU-ban működő és az illetékes hatóságok által lényegesnek tartott bankokból összeállított mintára összpontosítanak. Tekintettel az ajánlásokkal kapcsolatban szükséges rugalmasságra, a bankok végleges mintájának összeállítása az illetékes hatóságok kezében van, de annak minden lényeges szervezetet magában kell foglalnia, azokat a szervezeteket pedig, amelyekre a feltőkésítési ajánlás irányult, kiemelten fontosnak kell tekinteni.

Ezeknek az ajánlásoknak az a célja, hogy segítsenek a régiókon, bankokon és portfóliókon belüli potenciális problémás területek azonosításában, és elegendő információt biztosítsanak az eszközminőség nyomon követéséről annak további biztosítékaként, hogy a fennmaradó kockázatok ne áshassák alá az uniós bankrendszerbe vetett bizalmat.

¹ EBA/ITS/2013/03

3. Az EBH eszközminőségi felülvizsgálatokra vonatkozó ajánlásai

Az ajánlások jogállása

Az e dokumentumban szereplő ajánlásokat az EBH az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EBH-rendelet) 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki. Az EBH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az ajánlásoknak.

Az ajánlások rögzítik az EBH álláspontját a Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszerén belüli megfelelő felügyeleti gyakorlatokról, vagy arról, hogy miként kell alkalmazni az európai uniós jogot egy adott területen belül. Az EBH ezért elvárja, hogy valamennyi hatáskörrel rendelkező hatóság betartsa a neki címzett ajánlásokat. Azoknak a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak, amelyekre az ajánlások vonatkoznak, úgy kell az ajánlást betartaniuk, hogy megfelelően beépítik azt felügyeleti gyakorlataikba (pl. jogi keretrendszerük vagy felügyeleti folyamataik módosítása révén).

Jelentési követelmények

Az EBH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyes hatáskörrel rendelkező hatóságok kötelesek értesíteni az EBH-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni ennek az ajánlásnak, és ha nem, úgy 2013. december 23-ig tájékoztatniuk kell az EBH-t a meg nem felelés indokairól². Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, a Hatóság úgy tekinti, hogy a szóban forgó hatáskörrel rendelkező hatóság nem felel meg az irányelveknek. Az értesítéseket „EBA/Rec/2013/XX” hivatkozással az V. fejezetben szereplő formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Az értesítéseket olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra nézve, hogy hatáskörrel rendelkező hatóságuk nevében nyilatkozzanak annak megfelelőségéről.

Az értesítéseket az EBH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

² Az Európai Központi Bank esetében az értesítést két hónapon belül azt követően kell elküldeni, hogy az EKB hatáskörrel rendelkező hatósággá válik.

I. cím – Tárgy, fogalommeghatározások és hatály

1. Ezek az ajánlások a hitelintézetekre irányuló, magas kockázatúnak tekintett eszközosztályokkal és kitétségekkel kapcsolatos eszközminőségi felülvizsgálatok illetékes hatóságok általi elvégzésére vonatkoznak, amely ezen intézmények 2006/48/EK irányelv³ szerinti felügyeleti ellenőrzésének része. Az ajánlások hozzá kívánják járulni ahhoz, hogy a hitelintézetek hitelportfólióinak – ezen belül a kockázati besorolásnak és a tartalékképzésnek az – értékelése során egységesebb megközelítést alkalmazzanak, az e kitétségekkel kapcsolatos kockázatok fedezésére szolgáló, kellően elővigyázatos tőkeszintek és céltartalékok támogatása érdekében.
2. Ezek az ajánlások az I. mellékletben felsorolt hatáskörrel rendelkező hatóságokra alkalmazandók.
3. A következő fogalommeghatározások alkalmazandók:
 - Amennyiben lehetséges és megfelelő, a „nemteljesítő kitétség” fogalommeghatározása az EBA/ITS/2013/03⁴ dokumentumban foglalt végleges végrehajtás-technikai standardtervezet 145–157. bekezdésében szereplő fogalommeghatározással egyezik meg.
 - Amennyiben lehetséges és megfelelő, a „tartozáselengedés” fogalommeghatározása az EBA/ITS/2013/03⁵ dokumentumban foglalt végleges végrehajtás-technikai standardtervezet 163–179. bekezdésében szereplő fogalommeghatározással egyezik meg. A 2006/48/EK irányelv 4. cikkének fogalommeghatározásai szintén alkalmazandók.

II. cím – Ajánlások

4. Az illetékes hatóságoknak el kell végezniük az összes érintett hitelintézet eszközei minőségének felülvizsgálatát. Az illetékes hatóságoknak kiemelt prioritásként kell kezelniük a piaci bizalom helyreállítása érdekében ideiglenes tőkepufferek létrehozásáról és felügyeleti ellenőrzéséről szóló, 2011. december 8-i európai bankhatósági ajánlás (EBA/REC/2011/1) II. mellékletében felsorolt hitelintézeteket.
5. Az illetékes hatóságoknak a lényegesség és a kockázat értékelése alapján értékelniük és azonosítaniuk kell, hogy mely eszközosztályok és/vagy kitétségek teszik szükségessé az eszközminőség felülvizsgálatát.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/48/EK irányelve (2006. július 14.) a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról, HL L 177., 2006.6.30., 1. o.

⁴ Az EBH végleges végrehajtás-technikai standardtervezete a tartozáselengedésre és a nemteljesítő kitétségekre vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 99. cikkének (4) bekezdése szerinti felügyeleti adatszolgáltatásról [EBA/ITS/2013/03]

⁵ Ugyanott.

-
6. A lefolytatandó felülvizsgálatok mélysége a lényegesség és a kockázat értékelésétől függ.
 7. Amennyiben a hitelintézet rendelkezik már létrehozott felügyeleti kollégiummal, az eszközosztályok és/vagy kitétségek kiválasztását közölni kell a kollégiummal, és azt azon belül meg kell vitatni, amennyiben a tevékenységek az egységes felügyeleti mechanizmuson túlra is kiterjednek.
 8. Az illetékes hatóságoknak az eszközminőségi felülvizsgálatok elvégzése során figyelembe kell venniük az EBH által azonosított és ezen ajánlások II. mellékletében leírt helyes gyakorlatokat.

III. cím – Végső rendelkezések és végrehajtás

9. Az eszközminőségi felülvizsgálat eredményeinek EBH általi közlése teljes mértékben tiszteletben fogja tartani az illetékes hatóságok kommunikációs szükségleteit. Ennek részeként előfordulhat, hogy az egységes felügyeleti mechanizmusnak, mielőtt az egységes felügyeleti mechanizmusról szóló rendelettel összhangban teljes mértékben átvénné feladatait, ki kell dolgoznia az általa elvégzendő mérlegértékelés eredményeire vonatkozó saját kommunikációs politikáját.
10. Az illetékes hatóságoknak legkésőbb 2014. október 31-ig el kell végezniük saját eszközminőségi felülvizsgálatukat. Az eszközminőségi felülvizsgálat előzetes eredményét mielőbb jelenteni kell az EBH-nak, hogy az figyelembe vehető legyen, és támogathassa a 2014-ben elvégzendő, egész EU-ra kiterjedő stressztesztet.
11. Az EBA kéri az illetékes hatóságokat, hogy az eszközminőségi felülvizsgálataik befejezése után minél előbb, következetes módon tegyenek jelentést az EBH-nak.

I. melléklet – Hatáskörrel rendelkező hatóságok

Ausztria	Finanzmarktaufsicht (Pénzügyi Piaci Hatóság)
Belgium	Belga Nemzeti Bank
Bulgária	Bolgár Nemzeti Bank
Horvátország	Hrvatska Narodna Banka (Horvát Nemzeti Bank)
Ciprus	Ciprusi Nemzeti Bank
Cseh Köztársaság	Ceska Narodni Banka (Cseh Nemzeti Bank)
Dánia	Finanstilsynet (a dán pénzügyi felügyeleti hatóság)
Észtország	Finantsinspektsioon (pénzügyi felügyeleti hatóság)
Finnország	Finanssivalvonta (a finn pénzügyi felügyeleti hatóság)
Franciaország	Autorité de Contrôle Prudentiel (Prudenciális Ellenőrző Hatóság)
Németország	Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (Szövetségi Pénzügyi Felügyeleti Hatóság)
Görögország	Görögország jegybankja
Magyarország	Magyar Nemzeti Bank
Írország	Central Bank of Ireland (Írország központi bankja)
Olaszország	Banca d'Italia (Olaszország központi bankja)
Lettország	Finansu un Kapitāla Tirgus Komisija (Pénzügyi és Tőkepiaci Felügyelet)
Litvánia	Lietuvos Bankas (a litván jegybank)
Luxemburg	Commission de Surveillance du Secteur Financier, CSSF (a pénzügyi ágazat felügyeletéért felelős bizottság)
Málta	Malta Financial Services Authority (a pénzügyi szolgáltatásokat felügyelő máltai hatóság)
Hollandia	De Nederlandsche Bank (Holland Nemzeti Bank)
Lengyelország	Komisja Nadzoru Finansowego (a lengyel pénzügyi felügyeleti hatóság)
Portugália	Banco de Portugal (Portugália központi bankja)
Románia	Banca Națională a României (Román Nemzeti Bank)
Szlovénia	Banka Slovenije (Szlovénia központi bankja)
Szlovákia	Narodna Banka Slovenska (Szlovákia központi bankja)
Spanyolország	Banco de España (Spanyolország jegybankja)
Svédország	Finansinspektionen (a svéd pénzügyi felügyeleti hatóság)
Egyesült Királyság	Prudential Regulation Authority (Prudenciális Szabályozó Hatóság)
	Európai Központi Bank ⁶

Az EGT-tag EFTA-államok illetékes hatóságai⁷

⁶ Ezek az ajánlások az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, javasolt tanácsi rendelet (COM(2012)0511 final) hatálybalépése után az Európai Központi Bankra is alkalmazandók.

⁷ Az EGT-tag EFTA-államok illetékes hatóságai jelenleg nem kötelesek megerősíteni az EBH iránymutatásainak és ajánlásainak való megfelelést. Ezek az ajánlások emiatt rájuk önkéntes jelleggel alkalmazandók.

Izland	Fjármálaeftirlitið (az izlandi pénzügyi felügyeleti hatóság – FME)
Liechtenstein	Finanzmarktaufsicht –FMA (pénzügyi piaci hatóság)
Norvégia	Finanstilsynet (a norvég pénzügyi felügyeleti hatóság)

II. melléklet – Az eszközminőségi felülvizsgálatok elvégzésének legjobb gyakorlata

Az Európai Unióban különböző körülményeknek és követelményeknek megfelelő eszközminőségi felülvizsgálatokat végző szakértők tapasztalataira támaszkodva került összeállításra jelen melléklet, amely az általuk által azonosított helyes gyakorlatokat ismerteti. Ez az összefoglaló azonban nem jelenti azt, hogy az alábbiakban leírt összes lépés mindig releváns valamennyi eszközosztály és/vagy kitétség esetében. Inkább olyan lépésekről van szó, amelyek a lényegességtől és a relevanciától függően a kiemelt eszközosztályok és/vagy kitétségek esetében figyelembe vehetők és értékelhetők.

1. Az illetékes hatóságoknak - amennyire lehetséges – törekedniük kell arra, hogy az alábbi, a kockázatra és lényegességre vonatkozó útmutató felhasználásával, az itt körvonalazott eljárást követve válasszák ki az eszközosztályokat és/vagy kitétségeket.
2. Az illetékes hatóságoknak törekedniük arra, hogy az eszközosztályok és/vagy kitétségek kiválasztott halmazának mélyreható mennyiségi és minőségi elemzése segítségével végezzék el az eszközminőségi felülvizsgálatokat, a lényegesség és a kockázat általuk készített értékelése alapján meghatározva, hogy mely lépések a legmegfelelőbbek.

A teljes hitelállomány szintjén elvégzett jellemző feladatok

Adatintegritás, kockázati besorolás és kvantitatív portfólió-elemzés

3. Az eszközminőségi felülvizsgálat kiindulópontjaként az illetékes hatóságok gyakran a teljes hitelállomány kvantitatív portfólió-elemzésével együtt elvégzik az adatok integritásának a számviteli standardokon és a helyes kockázati besoroláson alapuló értékelését is.
4. A megfelelő kiindulópont biztosítása érdekében az illetékes hatóságok ellenőrzik az adatok minőségét és integritását, valamint a kitétségek különböző kockázati kategóriákba való megfelelő besorolását, beleértve a teljes hitelállomány eszközosztályait és/vagy kitétségeit. Ennek során az illetékes hatóságok:
 - a) értékelhetik, hogy a hitelek eszközosztályba való besorolása helyes-e, a (rész)portfóliók közötti határok világosak-e és azokat a bankcsoport egészében következetesen alkalmazzák-e (pl. a kkv-hitelek külön kategória, részben a vállalati portfólióban szerepelnek, részben a lakossági portfólióba tartoznak);
 - b) értékelhetik a hitelintézetek által a különböző hitelminőségi besorolásokra használt szegmenseket/alkategóriákat (pl. alacsony kockázatú, a vezetőség figyelmét igénylő, külön figyelendő, átlag alatti, átstrukturált/újratárgyalt, nemteljesítő), a definíciók meghatározásával és sávhatárokkal együtt;
 - c) ellenőrizhetik, hogy koherens-e a késedelmes teljesítés és/vagy nemteljesítés definíciója, és hogy ezek hogyan viszonyulnak a „nemteltjesítő kitétségek”

EBA/ITS/2013/03 dokumentumban foglalt végleges ITS-tervezet 145–157. bekezdésében meghatározott fogalmához;

- d) a fenti b) pont szerinti szegmentáció alapján elemezhetik a portfólió jellemzőit és felépítését.
5. A lényegesség és a kockázatosság értékelése, valamint a kiindulási portfólió nagysága és összetétele alapján további elemzés lehet szükséges és indokolt.
6. Számos esetben készülhet további portfólió-elemzés az alábbi kritériumok alapján:
- kitettségek értéke
 - lejárat
 - fedezetek
 - kockázati besorolás
 - eszköztípus
 - regionális eloszlás
 - kötelezettség-vállalás éve (vintage elemzés)
 - jelentős koncentrációk
 - értékvesztés/céltartalék-képzés
 - fedezeti ráta.

Hitelnyújtás és monitoring

7. Az illetékes hatóságok értékelhetik a hitelintézetek hitelnyújtási és monitoring gyakorlatát, amelyek lényegesek a legelső besorolás szempontjából.

Az egyes portfóliók szintjén elvégzendő feladatok

8. Miután értékelték a teljes hitelportfólió adatminőségét, a következő lépés gyakran a kiemelt portfóliók értékelése. Ez az elemzés leszűkíti, hogy mely eszközosztályokra és konkrét portfóliókra kell az alábbiakban ismertetett részletesebb elemzés során fókuszálni.

Átstrukturálás (forbearance)

9. Az illetékes hatóságok - amennyiben lehetséges - ezen ajánlás 3. bekezdésében foglalt definíció segítségével azonosítják az átstrukturálás fogalmát, lehetséges alkalmazását és annak az értékelésre gyakorolt hatását. Az illetékes hatóságok:
- a) értékelhetik, hogyan definiálták az átstrukturálást; ellenőrizhetik, hogy a definíció az egész bankcsoportban egységes-e, és a belső definíció hogyan viszonyul a harmonizált definícióhoz;
- b) ellenőrizhetik, hogy bevezettek-e az átstrukturált kitétségekre vonatkozó következetes jelentéstételt, és hogy az átstrukturált kitétségeket megjelölik-e a hitelintézeti jelentéstételi rendszer(ek)ben;

-
- c) értékelhetik, hogy bevezettek-e meghatározott folyamatokat és politikákat az átstrukturálási gyakorlatok alkalmazása tekintetében, és vizsgálhatják, hogy ezek hogyan az egész bankcsoport szintjén kialakítva;
 - d) számszerűsíthetik az elemzett portfólióban az átstrukturált kitétségek összegét;
 - e) értékelhetik, hogy az átstrukturált hitelekre elegendő értékvesztést képeztek-e vagy sem;
 - f) elemezhetik az átstrukturált hitelekből vett mintát annak értékelése céljából, hogy ezeket a hiteleket megfelelően sorolták-e be;
 - g) azonosíthatják a teljesítés és a hitelkockázat monitoringozására, értékelésére és aktualizálására szolgáló standardokat és eljárásokat.

Nemteljesítő hitelek és hátralékkezelés

- 10. Az illetékes hatóságok értékelhetik, hogy a hitelintézetek hogyan kezelik a nemteljesítő hiteleket (amennyiben lehetséges, a nemteljesítő kitétségek harmonizált definíciójával összhangban – az EBA/ITS/2013/03 dokumentumban foglalt végleges végrehajtás-technikai standardtervezet 145–157. bekezdése), és azt is, hogyan kezelik a hátralékokat. Az illetékes hatóságok:
 - a) értékelhetik a követeléskezelési osztályok létezését/működését és a kapcsolódó eljárásokat (korai figyelmeztető rendszerek, az ügyfelek követeléskezelésnek való átadásának feltételei, átstrukturálások, jogi eljárások stb.);
 - b) azonosíthatják a korai és késedelmes behajtásra szolgáló folyamatokat és azok hatékonyságát (pl. az ügyfelek késedelmes napok száma szerinti státuszát);
 - c) értékelhetik azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén az ügyfeleket vissza lehet helyezni a teljesítő portfólióba vagy ki lehet vezetni a mérlegből;
 - d) számszerűsíthetik problémás eszközök lehetséges értékesítését.

Biztosítékok kezelése és értékelése

- 11. Az illetékes hatóságok gyakran vizsgálják, hogy a hitelintézetek hogyan értékelik, kezelik és követik nyomon a biztosítékokat. Az illetékes hatóságok ezen belül:
 - a) értékelhetik, hogy hogyan osztották el a biztosítékok értékelésének felelősségét (a szervezeten belüli és kívüli értékelés), és az értékelésnek a hitelnyújtástól való függetlenségét;

-
- b) adatokat gyűjthetnek az értékelések gyakoriságáról, az átértékelések okairól, az értékelések óta eltelt idő hosszáról;
 - c) értékelhetik, hogyan határozzák meg és validálják a levonásokat (*haircut*) és az értékelési paramétereket, és hogy ezek múltbeli adatokon alapulnak-e. Ezenfelül értékelhetik az értékvesztés-képzéssel való kapcsolatot, különösen, ha ezeket az adatokat (belső biztosítéki értékek) használják fel az értékvesztés/céltartalék szintjének meghatározására;
 - d) értékelhetik a kisebb ingatlanok esetében használt statisztikai átértékelési eszközöket, valamint megvizsgálhatják a paraméterbecsléseket, és hogy ezek validálása hogyan történik.

Értékvesztés/Céltartalék-képzés és fedezettség

- 12. Az illetékes hatóságok azt is értékelik, hogy a megképzett értékvesztések/céltartalékok szintje és a fedezettség összhangban van-e a hitelintézetek portfoliójában lévő eszközök minőségével. Az illetékes hatóságok ezen belül:
 - a) azonosíthatják, hogy milyen szabályok érvényesek az egyedi és a teljes értékvesztés/céltartalék képzésekre és a fedezettségre, és értékelhetik, hogy e szabályokat következetesen alkalmazzák-e;
 - b) értékelhetik, hogy milyen paramétereket használnak fel az értékvesztés és a fedezeti ráta kiszámításához, és hogy ezek a paraméterek validáltak-e és megfelelőek-e;
 - c) összehasonlíthatják a különböző szegmensek fedezeti rátáit, és ha lehetséges, összehasonlítást végezhetnek a referenciacsoportok adataival;
 - d) egy problémás hitelekkel álló minta alapján ellenőrizhetik, hogy egyes esetekben megfelelő-e az értékvesztés-képzés mértéke és a fedezettség;
 - e) értékelhetik, hogy az értékvesztés-képzési követelményeket alkalmazzák-e a lefoglalt eszközökre.

A lényegesség és a kockázatok értékelése

- 13. A felülvizsgálandó eszközosztályok és/vagy kitétségek értékelése és azonosítása, valamint az elemzés mélységének és összetettségének meghatározása során az illetékes hatóságok értékelhetik az eszközosztályok és/vagy kitétségek lényegességét és kockázatait.
- 14. A lényegesség és a kockázatok értékelése során az illetékes hatóságok különböző szempontokat vizsgálhatnak az itt felsoroltak szerint:
 - kvantitatív tényezők:

- az eszközosztály és/vagy a portfólió besorolása;
 - kockázatkonzentráció kontra a kockázatok diverzifikálása;
 - fedezettség;
 - értékvesztés-képzés;
 - környezeti tényezők (makrogazdasági feltételek, pl. a kereskedelmi ingatlanok árainak éles korrekciója);
- kvalitatív tényezők:
- inherens kockázatok;
 - a hitelkockázat-kontroll hatékonysága.
15. A lényegesség és a kockázatok értékelése alapján az illetékes hatóságok azonosíthatnak olyan területeket, amelyeknél felülvizsgálat vagy mélyrehatóbb vizsgálat szükséges, például:
- nemzeti szinten kiválasztott eszközosztály és/vagy részportfólió;
 - az egyes hitelintézetek bizonyos eszközosztálya és/vagy részportfóliója; és
 - egyes eszközosztályok és/vagy részportfóliók kvalitatív jellemzői.
16. Ezen értékelés alapján azonosíthatók, elemezhetők és részletesen felülvizsgálhatók azok a portfóliók, amelyek az eszközminőség érdemi és eredményes felülvizsgálata szempontjából relevánsak.

Erőforrások

17. Az illetékes hatóságok tudomásul veszik, hogy az eszközminőség vizsgálat eredményes elvégzéséhez megfelelő erőforrásokat kell biztosítani. A feladat nagyságának és az erőforrásoknak arányban kell lenniük nem csak a vizsgálat egyes részeivel, hanem az értékelés mélységével és összetettségével, valamint a lényegességgel és az azonosított kockázatokkal is.
18. Az illetékes hatóságok szakértői csoportokat vehetnek igénybe a felülvizsgálatok elvégzésére, ami a releváns portfóliók elemzésénél jelentheti a fogadó felügyeleti hatóságoknak történő kiszervezést vagy vegyes (home és host felügyeleti szakértőkből álló) csoportok igénybevételét is.
19. Az illetékes hatóságok egyes esetekben mérlegelhetik annak a lehetőségét, hogy harmadik feleket vesznek igénybe az eszközminőségi felülvizsgálat egésze vagy annak egyes részeinek elvégzésére, amelyre minden esetben továbbra is az illetékes hatóságok felügyelete és felelőssége mellett kerülhet sor.

Adatszolgáltatási követelmények

20. Az adatszolgáltatási követelmények tükrözhetik az elvégzett értékelések részletességének mértékét.

-
21. Az adatszolgáltatás – amennyiben lehetséges – megvalósulhat a meglévő keretek, mint például a COREP és a FINREP keret segítségével.
 22. Az adatszolgáltatásnak legalább a következő területekre kell kiterjednie:
 - a) a mintában szereplő bankokra vonatkozó alapvető információk;
 - b) a hitelportfólió kockázati besorolása;
 - c) átstrukturált és nemteljesítő hitelek;
 - d) a hátralékok szintje és a hátralékok rendezésére szolgáló intézkedések;
 - e) fedezettségi és értékvesztési/céltartalék-képzési szintek és célok.
 23. A kvalitatív adatszolgáltatás elvégezhető a felelős illetékes hatóság által kialakított scoring rendszer segítségével.

Eszközminőségi felülvizsgálatok a felügyeleti kollégiumokban

1. szakasz: Alkalmazási kör

24. A határokon átnyúló hitelintézetek összevont felügyeletet ellátó illetékes hatóságok tájékoztatják a kollégiumot arról, hogy a kérdéses bank tekintetében eszközminőségi felülvizsgálatra kerül sor, és megvitatják mely eszközosztályok és/vagy kitétségek felülvizsgálata szükséges.
25. Az összevont felügyeletet ellátó illetékes hatóságok megosztják az eszközosztályok és/vagy kitétségek lényegességének és kockázatának értékelése során kapott eredményeiket mind az uniós fogadó felügyelettel, mind az EBH-val, a lényegesség és a kockázatoság fent ismertetett kritériumainak felhasználásával.

2. szakasz: Az eszközminőségi felülvizsgálat lefolytatása

26. A host felügyeletet felkérhetik, hogy - amennyiben szükséges - jelöljenek ki szakértőket, akik segítenek a felülvizsgálatok elvégzésében.

3. szakasz: Az eredmények megosztása a kollégiumokban

27. Az összevont felügyeletet ellátó illetékes hatóságok tájékoztatják a kollégiumot a felülvizsgálatok eredményeiről. A kollégium felülvizsgálja és megvitatja az eredményeket.
28. A kollégium ezen túlmenően:
 - amennyiben leányvállalatokra vonatkozóan is ajánlásokat kell a kollégiumnak kiadni, akkor megpróbál közös alapot találni ezekhez az ajánlásokhoz pl. a szükséges pótlólagos értékvesztésre vonatkozásában;

-
- az eszközminőségi felülvizsgálatok eredményeképpen szükséges kiigazítások elvégzésénél összehangolt felügyeleti megközelítésre törekedhet .

4. Az ajánlásnak való megfelelés igazolása

Dátum:

Tagállam/EGT-állam:

Hatáskörrel rendelkező hatóság:

Iránymutatások/ajánlások:

Név:

Beosztás:

Telefonszám:

E-mail cím:

Felhatalmazással rendelkezem arra, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság nevében igazoljam az iránymutatásoknak és/vagy az ajánlásoknak való megfelelést: **Igen**

A hatáskörrel rendelkező hatóság megfelel vagy meg kíván felelni az iránymutatásoknak és ajánlásoknak:

Igen **Nem** **Részleges megfelelés**

A hatáskörrel rendelkező hatóság a következő **okokból** nem felel meg vagy nem kíván megfelelni az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak⁸:

A részleges megfelelés és indokainak részletes bemutatása:

Kérjük, hogy ezt az értesítést küldje el a compliance@eba.europa.eu címre.⁹

⁸ Részleges megfelelés esetén kérjük, a vonatkozó területek szerint jelölje meg a megfelelés és a meg nem felelés mértékét, valamint adja meg a meg nem felelés okát.

⁹ Vegye figyelembe, hogy e megfelelési igazolás más módon – például a fenti e-mail címtől eltérő címre történő továbbítással, vagy az előírt formanyomtatványt nem tartalmazó e-mailben – való közzétevése nem fogadható el érvényes közzétételként.